

БОБРИНЕЦЬ — місто у Кіровоградській області, райцентр. Знаходиться на р. Бобринка (притока Сугоклії, бас. Південного Бугу), за 54 км на Пд. від обл. центру. Залізнична ст. Площа 18,13 км². Насел. 12 300 осіб (2001, складає 95 % до 1989): переважно українці (96,3 %), мешкають також росіяни, білоруси, молдавани, євреї, вірмени та ін. Через Б. проходить автотраса Кіровоград — Миколаїв. Уперше згадується 1767 з назвою Малий Б. Існує кілька легенд про виникнення цього міста, найдостовірніша з яких розповідає про те, що місто було передане в дарунок графові Бобринському (незаконнонародженому синові Єлизавети I) від імператриці й на його честь назване Б. Наприкінці 17 ст. був великим насел. пунктом. 1828 Б. надано статус повіт. міста. 1890 в Б. з передмістям мешкало 10 053 особи. Від 2-ї пол. 19 ст. поживалося культурне життя у зв'язку з діяльністю М. Кропивницького та І. Карпенка-Карого. На той час у місті було 2 поч. шк., повіт. суд, церква. На поч. 20 ст. у Б. діяли чавуноливар., коліс., шкіряний та миловарний заводи. Розвивалися фургонно-колісна, ковальська та швейна галузі. Чимало магазинів та лавок у місті належало Д. Бронштейну (батько Л. Троцького). У Б. від часу заснування щороку проводили великі ярмарки. 1923 у місті працювало 5 млинів, електростанція, 7 маслозаводів і майже 100 приват. торг. підприємств. 1931 організовано першу Бобринець. МТС, де налічувалося 57 тракторів, 14 молотарок, 8 вантаж. автомобілів, що обслуговували 57 із 87-ми с.-г. артілей.

Від 1938 — місто. 1941 місто було окуповане нім. військами, звільн. 1944. Під час 2-ї світової війни загинуло майже 450 місц. жителів, було зруйновано 9 пром. підприємств, 6 шк., 10 магазинів та ін. Сучасна пром.-сть міста спеціалізується на переробці с.-г. сировини. Є хлібоприймал. підприємство, потужний пункт очищення насіння, який забезпечує посів. матеріалом ярих та озимих зерн. культур колективні і фермер. господарства. Діють райагробуд, АТ «Сільгоспхімія». Розвиваються малі переробні підприємства всіх форм власності. У Б. — 5 заг.-осв. шк., 2 дитсадки, ПТУ, с.-г. технікум; поліклініка, центр. рай. лікарня, 4 аптеки. Функціонують 3 Будинки культури та 4 б-ки, муз. школа, дит. школа мистецтв, [Бобринецький музей історії краю](#). 5 самодіял. колективів рай. Будинку культури мають звання народних. У Б. виходить г. «Честь хлібороба». Реліг. громади: УПЦ КП, УПЦ МП, християн віри євангельської, адвентистів сьомого дня, свідків Єгови. До архіт. пам'яток належать Свято-Вознесен. собор та Свято-Микол. церква, споруджені 1912. У Б. встановлено пам'ятник М. Кропивницькому, який разом із І. Карпенком-Карим у 60-х рр. 19 ст. створили в Б. аматор. театр. гурток; меморіал пам'яті односельчан, які загинули під час 2-ї світової війни. У Б. народилися: д-р тех. н., тричі лауреат Держ. премії СРСР [П. Шумилов](#), інж.-конструктор [Й. Шпарковський](#), письменники [М. Смоленчук](#), [В. Козлов-Качан](#), Герої Рад. Союзу [А. Іванченко](#), [В. Сербулов](#), повний кавалер ордена Слави [А. Ковалевич](#).

[Н. А. Пабліна](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Бобринець / Н. А. Пабліна // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-35629>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).